

СИЛАБУС

Назва курсу: ІСТОРІЯ НАУКИ

Кафедра: історії та методики навчання

Факультет: гуманітарно-технологічний

Лектор: Скакальська Ірина Богданівна, доктор історичних наук, доцент

Кількість кредитів: 4

Кількість годин: 120

Анотація.

В межах курсу вивчається історія розвитку науки, студенти можуть ознайомитися з історією нагромадження наукових знань у межах окремих галузей природничих, соціально-гуманітарних, технічних наук відповідно до конкретних історичних етапів розвитку науки та впливу соціально-культурного контексту з метою опанування інтелектуального багатства світової наукової культури, яке зберігається в історії людства та на якому ґрунтується сучасна наука.

Ключові слова: наука, мусейон, алхімія, схоластика, теологія, гуманісти, геліоцентрична теорія, промислова революція, космічна гонка.

Перелік тем:

Практичні джерела виникнення та розвитку людських знань, формування наукового пізнання.

Перехід від міфологічного до наукового сприймання оточуючого світу (наука і техніка в давньогрецькій культурі).

Наукове знання та технічні мистецтва за часів еллінізму та панування Риму.

Розвиток науки і техніки в ранньому середньовіччі (V – X ст.).

Особливості розвитку науково-технічних знань у суспільстві пізнього середньовіччя (XII – XIV ст.).

Наука і техніка Відродження.

Епоха Ньютона в історії розвитку науки і техніки.

Наука напередодні промислової революції (40-ві – 90-ті роки XVIII ст.).

Технічний прогрес та наукове знання в XIX ст.

Науково-технологічний розвиток у XX ст.

Наукові стратегії і перспективи науки XXI ст.

Методичне забезпечення:

Робоча навчальна програма. Опорні конспекти лекцій. Плани семінарських занять. Аудіо та відео матеріали. Тести. Завдання для самостійної роботи. Творчі кейси.

Підсумковий контроль: залік

Програмні компетентності:

Інтегральна компетентність: здатність розв'язувати в професійній педагогічній діяльності в галузі середньої освіти або в процесі навчання складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, що передбачає застосування теорій та методів історичної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та введення здорового способу життя.

Програмові результати навчання:

Бачити способи розв'язання творчих, проблемних завдань та принципи поєднання науково-предметних і дидактичних знань.

Застосовувати знання української мови за професійним спрямуванням на практиці.

Здатність до самостійного навчання упродовж життя, розвиток мотивів самоактуалізації у сфері професійної діяльності, уміння застосовувати творчі здібності, які характеризують готовність до створення принципово нових ідей.

Теми ІНДЗ:

1. Античний ідеал науки.
2. Основні методологічні підходи філософії Нового часу.
3. Марксистська методологія науки.
4. Основні методологічні настанови позитивізму.
5. Методологія неопозитивізму.
6. Методологічне значення ідей Тейяра де Шардена.
7. Особливості сучасної науки та перспективи розвитку науки в XXI столітті.
8. Ідеали науковості.

Література:

1. Сміт Д. Думати, як Стів Джобс. Київ, 2018. 208 с.
2. Мюллер Р. Фізика часу. Усе відбувається зараз. Київ, 2019. 344 с.
3. Семененко Л. та ін. Формування бренду вченого. Режим доступу: <http://ena.lp.edu.ua:8080/bitstream/ntb/29640/3/5-22-27.pdf>
3. Марченко Ю. Буде тобі наука: українські вчені, які змінюють світ. К., 2019.
4. Саган К. Світ повний демонів. Наука як свічка у п'ятьмі. Харків, 2018.
5. Пуанкаре А. Наука и гипотеза. Х., 2018.